

Zadanie 8.3

Aby znaleźć macierz P rzutowania \mathbb{R}^3 na płaszczyznę V , korzystamy ze wzoru

$$P = A(A^T A)^{-1} A^T,$$

gdzie A jest macierzą, w której kolumny wpisane są wektory rozpinające V . Mamy

zatem

$$A = \begin{bmatrix} \overset{a}{1} & \overset{b}{4} \\ 2 & 5 \\ 3 & 6 \end{bmatrix}$$

① $A^T A$

$$\begin{bmatrix} 1 & 4 \\ 2 & 5 \\ 3 & 6 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 14 & 32 \\ 32 & 77 \end{bmatrix}$$

$$\textcircled{2} (A^T A)^{-1}$$

skorzystamy ze wzoru (będzie na wykładzie 10.)

$$\left(\begin{bmatrix} \alpha & \beta \\ \gamma & \delta \end{bmatrix} \right)^{-1} = \frac{1}{ad-bc} \begin{bmatrix} \delta & -\beta \\ -\gamma & \alpha \end{bmatrix}$$

Czyli mamy

$$\frac{1}{14 \cdot 77 - 32 \cdot 32} \cdot \begin{bmatrix} 77 & -32 \\ -32 & 14 \end{bmatrix} = \frac{1}{54} \cdot \begin{bmatrix} 77 & -32 \\ -32 & 14 \end{bmatrix}$$

$$\textcircled{3} A (A^T A)^{-1} A^T$$

na razie pominiemy mnożenie przez $\frac{1}{54}$,

wróćmy do niego po przemnożeniu samych macierzy

$$\begin{bmatrix} 77 & -32 \\ -32 & 14 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 4 \\ 2 & 5 \\ 3 & 6 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -51 & 24 \\ -6 & 6 \\ 39 & -12 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 45 & 18 & -9 \\ 18 & 18 & 18 \\ -9 & 18 & 45 \end{bmatrix}$$

teraz kończymy obliczenia, mnożąc wynikową macierz przez $\frac{1}{54}$

$$\frac{1}{54} \cdot \begin{bmatrix} 45 & 18 & -9 \\ 18 & 18 & 18 \\ -9 & 18 & 45 \end{bmatrix} = \frac{1}{6} \cdot \begin{bmatrix} 5 & 2 & -1 \\ 2 & 2 & 2 \\ -1 & 2 & 5 \end{bmatrix}$$

Mając macierz rzutowania P , możemy prosto znaleźć rzut wektora $c = [1, 0, 0]^T$ na V . Jest to wektor Pc

$$\frac{1}{6} \cdot \begin{bmatrix} 5 & 2 & -1 \\ 2 & 2 & 2 \\ -1 & 2 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5 \\ 2 \\ -1 \end{bmatrix}$$

Musimy teraz sprawdzić, że otrzymany wektor Pc rzeczywiście należy do V (jako rzut na tę przestrzeń).

W tym celu rozwiązujemy układ równań $Ax = Pc$
 (jeśli Pc należy do V , to można je zapisać jako
 kombinację wektorów rozpinających V , czyli mamy
 $Pc = x_1 \cdot a + x_2 \cdot b$ dla pewnych $x_1, x_2 \in \mathbb{R}$, a
 dokładnie to opisuje nasz układ - szukamy x_1, x_2)

$$\begin{aligned}
 \left[\begin{array}{c|c|c} 1 & 4 & \frac{5}{6} \\ 2 & 5 & \frac{2}{6} \\ 3 & 6 & -\frac{1}{6} \end{array} \right] &\sim \left[\begin{array}{c|c|c} 1 & 4 & \frac{5}{6} \\ 0 & -3 & -\frac{8}{6} \\ 0 & -6 & -\frac{16}{6} \end{array} \right] & \begin{array}{l} w_1 \\ w_2 - 2w_1 \\ w_3 - 3w_1 \end{array} \\
 &\sim \left[\begin{array}{c|c|c} 1 & 4 & \frac{5}{6} \\ 0 & 1 & \frac{4}{9} \\ 0 & 0 & 0 \end{array} \right] & \begin{array}{l} w_1 \\ -\frac{1}{3}w_2 \\ w_3 - 2w_2 \end{array} \\
 &\sim \left[\begin{array}{c|c|c} 1 & 0 & -\frac{17}{18} \\ 0 & 1 & \frac{4}{9} \\ 0 & 0 & 0 \end{array} \right] & \begin{array}{l} w_1 - 4w_2 \\ w_2 \\ w_3 \end{array}
 \end{aligned}$$

Czyli $x_1 = -\frac{17}{18}$, $x_2 = \frac{4}{9}$, co pokazuje, jaka
 kombinacja wektorów a i b jest Pc .

Udowodnimy teraz, że wektor $c - P_c$ jest prostopadły do płaszczyzny V (czyli do wektorów a i b). Mamy

$$c - P_c = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} \frac{5}{6} \\ \frac{2}{6} \\ -\frac{1}{6} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{6} \\ -\frac{2}{6} \\ \frac{1}{6} \end{bmatrix}$$

zatem

$$\begin{aligned} a &= \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} & b &= \begin{bmatrix} 4 \\ 5 \\ 6 \end{bmatrix} \\ c - P_c &= \begin{bmatrix} \frac{1}{6} \\ -\frac{2}{6} \\ \frac{1}{6} \end{bmatrix} & [0] & \checkmark & [0] & \checkmark \end{aligned}$$

Na koniec pozostaje wyznaczyć kąt między prostą wyznaczoną przez c i płaszczyzną V , czyli między c i P_c

$$c^T \cdot (P_c) = 1 \cdot \frac{5}{6} + 0 \cdot \frac{2}{6} + 0 \cdot \left(-\frac{1}{6}\right) = \frac{5}{6}$$

$$\|c\| = \sqrt{1 \cdot 1} = 1$$

$$\|P_c\| = \sqrt{\frac{5}{6} \cdot \frac{5}{6} + \frac{2}{6} \cdot \frac{2}{6} + \frac{1}{6} \cdot \frac{1}{6}} = \frac{1}{6} \sqrt{25 + 4 + 1} = \frac{1}{6} \sqrt{30}$$

$$\cos(c, P_c) = \frac{c^T \cdot (P_c)}{\|c\| \cdot \|P_c\|} = \frac{\frac{5}{6}}{1 \cdot \frac{1}{6} \sqrt{30}} = \frac{5}{\sqrt{30}} = \frac{\sqrt{30}}{6}$$